

HandläggareAnders Håkansson
Telefon: 08-508 36 208**Till**Äldrenämnden
Den 23 maj 2023

Gemensamma miljökrav vid upphandling av entreprenader

Svar på kontorsremiss från Trafikkontoret, dnr T2023-00875

Bakgrund

Stockholm, Göteborg och Malmö Stad samt Trafikverket har sedan slutet av 1990-talet samarbetat med att ställa miljökrav vid upphandling av entreprenader. Kraven har reviderats utifrån EU-direktiv och mål samt nationella och lokala klimat- och miljömål. Aktuella frågeställningar, teknikutveckling och miljöproblem som behöver hanteras har också beaktats i arbetet.

Målsättningen med uppdateringen har varit att på ett kostnadseffektivt sätt uppnå miljö- och klimatnytta genom krav som är tydliga, relevanta och som går att följa upp. Kraven är bas- eller grundkrav som kan ställas i upphandlingar och kompletteras med tilläggskrav beroende på vad det är för upphandling som avses.

Det förslag till uppdaterade krav som remitteras här är tänkta att börja tillämpas i upphandlingar från och med 1 januari 2024 efter beslut i respektive organisation. Kravförslaget baseras på och beaktar olika utredningar, har tagit del av olika omvärldsrappporter samt haft en samverkan/dialog med branschen.

De krav staden har idag på entreprenader, vilka beslutades 2018, omfattar miljö- och klimatkrav inom det systematiska miljöarbetet inom följande områden:

- Miljöplan
- Drivmedel
- Lätta fordon
- Tunga fordon
- Arbetsmaskiner
- Kemiska produkter

- Material och varor.

I detta kravförslag kan de mest betydande förändringarna i jämförelse med 2018 sammanfattas enligt följande:

- Inblandningskrav på förnybart drivmedel (50%) utöver reduktionsplikten från och med 2024 samt en årsvis ökning av kravnivåer fram till 2030 (trappa).
- Skärpt krav för lätta fordon till Euroklass 6 från och med 2024.
- Skärpt krav för tunga fordon till Euroklass VI från och med 2024 (ingen förändring i Stockholm).
- Krav på nollutsläppsfordon (personbilar och lätta lastbilar) från och med 2024
- Klimatkrav på material och varor:
 - Krav på CO₂-utsläpp för tillverkad asfaltsmassa från 2024/2025.
 - Nya kravnivåer på CO₂-utsläpp för tillverkad armering och cement/betong från 2025.
 - Infört numrerade kapitel och förtydliganden i kravtexten.
 - Poängterat att det är både miljö- och klimatkrav.
 - Uppdaterat drivmedelsstandarderna.
 - Krav på att säkerhetsdatablad ska biläggas kemikalieförteckningen.
 - Krav på att datablad ska biläggas förteckningen över inbyggda material
 - Justerat definitioner gällande arbetsmaskiner och nollutsläppsfordon.
 - Ökat redovisningskraven för att underlätta uppföljningen.

Trafikkontorets förslag är uppdelat i tre delar, vilka bifogas detta remissvar. I bilaga ett redovisas de miljökrav på entreprenader som föreslås. I bilaga två redovisas skillnaderna mellan de miljökrav som gäller idag och de som föreslås. I bilaga tre kan remissinstanserna lämna synpunkter på förslaget, uppdelat på ett antal områden.

Förvaltningens synpunkter

Detta förslag gäller krav som ska ställas på de entreprenader som stadens förvaltningar upphandlar. De entreprenadupphandlingar som äldreförvaltningen genomför avser vård- och omsorgsboenden, som i vissa fall även kan innehålla platser för korttidsboende eller profilboende.

Även om det under inledningen (punkt 1.1) till kravförslaget står att förslaget gäller i alla upphandlingar av entreprenader noterar

förvaltningen att förslaget är utarbetat efter entreprenader inom bygg, fastighet eller trafik. De kravförslag som tas upp gäller i hög grad arbetsmaskiner, fordon och drivmedel. Detta ingår i regel inte i den vård- och omsorgsverksamhet som äldreförvaltningen upphandlar. Med tanke på den inriktning som förslaget har bedömer inte förvaltningen att dessa krav ska gälla inom upphandlingen av vård- och omsorgsboenden.

De krav som ställs i de entreprenadupphandlingar som äldreförvaltningen genomför utgår från Stockholms stads miljöprogram. Enligt gällande upphandling ska entreprenören senast 18 månader efter driftstart följa tolv punkter från miljöprogrammet som är relevanta för dem.

Med utgångspunkt från ovanstående har äldreförvaltningen svårt att bedöma hur detta förslag är tillämpligt och avstår därmed från att lämna vidare synpunkter på förslaget.

Patric Rylander
Äldredirektör
Äldreförvaltningen

Linda Hamnes
Avdelningschef
Äldreförvaltningen

Bilagor

Bilaga 1: Kravförslag – Gemensamma miljökrav för entreprenader

Bilaga 2: Kravförslag – Gemensamma miljökrav för entreprenader.
Jämförelse befintliga krav mot kravförslag